

Forfatter: Oehlenschläger, Adam

Titel: Udrag fra Helge. Et Digt (Danske Klassikere)

Citation: Oehlenschläger, Adam: "Helge", i Oehlenschläger, Adam: *Helge*, udg. af Søren Baggesen , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1996, s. 170.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-oehl06-shoot-idm140072288506224/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Helge

ske vist optræder hun sammen med sine havvæsnere for at synge triumfsangen over sin hævn, men det sker i den pause i handlingen som nødvendigvis må være der mellem Helges bejlen og brylluppet.

Hvad Tangkjær opnår er at det gamle had står så usvækket mellem Helge og Oluf, som om de lige havde forladt hinanden, da de konfrontertes med hinanden henover og tværs igennem Yrsa. Det er på grund af dette had at Oluf gør Tangkjærs hævn til sin ved at fortie hvem det er Helge bejler til. Men det er også det som får Helge til at insistere på sin bejlen, fordi han mener dog at kunne tilføje Oluf en forsmædelse ved at ophøje hendes træ til dronning og dermed til hendes lige.

Hævnen gentager sig – og det er hele *Helges* tragiske ironi at den sidste brøde Helge begår, den som er så uhyrlig at den pådrager ham en skyld der ligger hinsides al soning, den begår han uvidende og i den forstand uskyldig. Hans uvidenhed er ikke bare den nødvendige forudsætning for at han gifter sig med sin datter. Den er først og fremmest det symbolske udtryk for den blindhed som hans skæbne har hildet ham i. Blodskammen er den skæbne som Helge er forudbestemt til. Men den forudbestemmelse er ikke skæbne magterens vilje med Helge. Den er den skæbne han selv valgte sig til, da han af i og for sig ædel vilje til at yde sin far sin skyldighed, gav sig ind under hævnen i blindhed over for det faktum at hævnen bliver skæbne fordi hævn avler hævn.

Det er for at understrege denne tragiske ironi at det bliver nødvendigt for Oehlenschläger, at Helges sidste brøde afsløres for ham i samme øjeblik han har begået den. Afsløringen af broden må udspringe af broden selv fordi den består i Helges selvgenkendelse, det er i den Helge får indsigt i sin egen skæbne som sin. Det understreges yderligere af den døds måde han vælger. Idet han vender sit skib ryggen viser han sin selvindsigt ved at vælge sig bort fra det hav han har knyttet sin skæbne til; og idet han faldt rustet som krigerkonge rider ind i gravhøjen og lader jorden lukke sig bag ham viser han sin storhed som helt. Men som tragisk helt – for hans storhed består i at han tager sin skæbne og dens fald på sig.